

ограничат посещенията на върващите в тях, а селекцията на висшия клир да бъде максимално затруднена и постепенно да премине под контрола на държавата. На практика това е механично копиране на съветския законодателен модел.

Момчил Методиев в книгата си „БПЦ и комунистическата държава 1944 – 1989 г.”, разглеждайки въпроса за отношенията между църква и държава през 1949 г., прави извода, че това е една от най-тежките за църквата година. Той посочва от този период „най-грозният документ, написан от държавната администрация на комунистическа България по отношение на висшето духовенство на Православната църква”, озаглавен „Кратки характеристики на лица, играещи важна роля в ръководството на БПЦ”. Засяга всички митрополити и други влиятелни духовници, като се акцентира върху политическите им убеждения и лични слабости. Документът не може да се квалифицира като достоверен, а по-скоро представлява сбор от клюки и доноси, превърнати в официална справка. Той показва стремежа на държавата да се открие „слабото място” на представителите на висшето духовенство в политически и личен план и може да бъде характеризиран като най-долен компромат.

Що се отнася до Сливенския митрополит Никодим, към този момент държавата продължава да няма ясно отношение към него и го описва като „доста интелигентен. Най - голямия му порок е пиянството, което стига до безкрайност. Иска да мине за прогресивен, но същия е английски възпитаник и е издържан в чужбина от „Бог и България” (Методиев 2010,147). Много мерзко наистина и ако човек прочете характеристиките на останалите духовни лица, няма как да не се отврати. В крайна сметка става въпрос за едно забележително поколение архиереи на БПЦ, голямата част от които получават своето образование в чужбина, владеят по няколко езика, ползват се със значително влияние в епархиите си , имат добри международни контакти, развиват успешно социална и обществена дейност. Митрополит Никодим в пълна мера отговаря на тези критерии, сливенското гражданство го уважава и обича и в знак на признателност през 1970 г. е обявен за почетен гражданин на Сливен.¹⁰

Основната институция на държавата в борбата ѝ срещу „монашеската олигархия”, както нарича висшето духовенство е Свещеническият съюз,

---

10 „Сливен” 2002, 5.